

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«09» 12 2021 ел

КАРАР

№ 277

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы халкына
үзәкләштерелгән хәбәр итүнең автоматлаштырылган муниципаль
системасы турында Нигезләмәне раслау турында

«Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасы турында» 2003 елның 30 декабрендәге 794 номерлы Россия Федерациясе Хөкүмәте карары, «Халыкка хәбәр итү системаларын булдыру һәм дайми әзерлек халенде тотуга юнәлдерелгән чараларны тормышка ашыруны координацияләү һәм контрольдә тоту буенча кулланманы раслау турында» 2001 елның 22 июлендәге 611 номерлы Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы боерыгы, «Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 2004 елның 8 декабрендәге 62-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасы турында» 2020 елның 13 мартандагы 10-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы, «Татарстан Республикасы халкына үзәкләштерелгән хәбәр итүнең автоматлаштырылган региональ системасы турында нигезләмәне раслау хакында» 2021 елның 26 июлендәге 655 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар кабинеты карары нигезендә Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитеты» **карап бирә:**

1. Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы халкына үзәкләштерелгән хәбәр итүнең автоматлаштырылган муниципаль системасы турында Нигезләмәне күшымта нигезендә расларга.

2. Элеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны «Балтач муниципаль районы Гражданнарны яклау идарәсе» МКУ житәкчесенә йөкләргә.

Житәкче

А. Ф. Хәйретдинов

Татарстан Республикасы
Балтач район башкарма комитетының
2021 елның 09.12
377 номерлы каарына
кушымта

Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы халкына
үзәкләштерелгән хәбәр итүнең автоматлаштырылган
муниципаль системасы турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районы халкына үзәкләштерелгән хәбәр итүнең автоматлаштырылган муниципаль системасының (алга таба - халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы) куелган билгеләнешен, бурычларын һәм аңа куелган таләпләрне, аны куллану һәм дайми өзөрлек хәлендә тоту тәртибен билгели.

1.2. Элеге Нигезләмә «Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 2004 елның 8 декабрендәге 62-ТРЗ номерлы, «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасы турында» 2020 елның 13 мартандагы 10-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законнары һәм гражданнар оборонасы һәм халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендәге башка норматив хокукий актлар нигезендә эшләнде.

1.3. Элеге Нигезләмәдә кулланыла торган терминнар һәм билгеләмәләр «Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 2004 елның 8 декабрендәге 62-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгының һәм Россия Федерациясе Цифрлы үсеш, элемтә һәм массакуләм коммуникацияләр министрлыгының «Халыкка хәбәр итү системалары турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2020 елның 31 июлendәге 578/365 номерлы боерыгы һәм халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендәге башка норматив хокукий актларда билгеләнгән мәгънәләрдә кулланыла.

1.4. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча бердәм дәүләт системасының состав өлеше булып торган, хәбәр итү сигналларын һәм (яки) ашыгыч мәгълүматны халыкка, идарә итү органнарына һәм гражданнар оборонасы

көчләренә житкерүне тәэммин итә торган гражданнар обороның һәм Татарстан Республикасының гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасы белән идарә итү системасына кертелә һәм хәбәр итүнең максус программа-техник чараларыннан, халыкка ашыгыч хәбәр итүнең комплекслы системасы (алга таба - КСЭОН) чараларыннан торган үзара бәйләнештәге элементлардан, халык қупләп жыела торган урыннарда халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү буенча гомуморсия комплекслы системасыннан, күчмә объектлардагы көчле тавышлы чаралардан, мобиЛЬ һәм күчереп йөртә торган хәбәр итү чараларыннан, шулай ук аның эшләвен тәэммин итә торган каналлар, элемтә линияләре һәм мәгълүмат тапшыру челтәрләре комбинациясенән тора.

1.5. Хәбәр итү сигналы идарә итү органнары һәм гражданнар обороның көчләре белән, Балтач муниципаль районның гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасы звеноны (алга таба – ТСЧС звеноны) тарафынан гражданнар обороның һәм халыкны табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча чаралар үткәрү өчен, шулай ук халык тарафыннан саклану чаралары һәм ысуллары куллану өчен команда булып тора. Факттагы һәм фаразланыла торган куркыныч табигать күренешләре һәм техноген процесслар, әйләнә-тирә мохитнең пычрануы, гражданнарның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янаган авырулар, шулай ук үз-үзеңе тоту кагыйдәләре һәм саклану ысуллары турында ашыгыч мәгълүмат халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы буенча кичекмәстән тапшырыла.

1.6. Муниципаль хәбәр итү системасы эшчәнлеге зоналары чикләре булып Татарстан Республикасы Балтач муниципаль районның административ чикләре тора. КСЭОН эшчәнлеге (барлыкка килү) зоналары чикләре булып Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан раслана торган халыкка ашыгыч хәбәр итү зоналары чикләре тора.

1.7. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасын булдыру һәм аны даими әзерлек хәлендә тоту гражданнар обороның әзерләү һәм алыш бару, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар комплексының состав өлеше булып тора.

1.8. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы Россия Федерациясе Гражданнар обороны эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгының һәм Россия Федерациясе Цифрлы үсеш, элемтә һәм массакүләм коммуникацияләр министрлыгының «Халыкка хәбәр итү системалары турында нигезләмәне раслау хакында» 2020 елның 31 июлendәгэ 578/365 номерлы боерыгында бәян ителгән таләпләргә туры килергә тиеш.

2. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасы билгеләнеше һәм аның төп бурычлары

2.1. Хәбәр итүнең муниципаль системасының төп бурычы - хәбәр итү сигналларын һәм ашыгыч мәгълүматны түбәндәгеләргә житкерүне тәэммин итү:

гражданнар оборонасының һәм ТСЧС звенонының житәкче составына;

гражданнар оборонасы көчләренә һәм Балтач муниципаль районы ТСЧС звеноны көчләренә;

Балтач муниципаль районның бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә (алга таба - ЕДДС) һәм социаль әһәмиятле объектларның дежур хезмәтләренә (житәкчеләренә);

муниципаль район территориясендә булган кешеләргә.

2.2. Халыкка ашыгыч хәбәр итүнең комплекслы системасының төп бурычы булып халыкка ашыгыч хәбәр итү зоналарында булган кешеләргә, шулай ук тиешле дәрәҗәдәге ТСЧС көндәлек идарәсе органнарына халыкка хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын житкерүне тәэммин итү.

3. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасын куллану тәртибе

3.1. Халыкка хәбәр итү системаларын билгеләнеше буенча эшләтеп жибәру әлеге Нигезләмә, гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планнары һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча чаралар планнары нигезендә планлаштырыла һәм гамәлгә ашырыла.

3.2. Муниципаль дәрәҗәдәге ТСЧС звеноны белән көндәлек идарә итү органнарының дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләре, гражданнар оборонасы идарәсе системасында һәм ТСЧС системасында хәбәр итү сигналларын һәм (яисә) ашыгыч мәгълүмат алганнын соң, алуны раслыйлар һәм аны муниципаль район башлыгына, шулай ук гражданнар оборонасы идарәсе һәм көчләре органнарына һәм тиешле дәрәҗәдәге гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү буенча территориаль ярдәмче системасы звенонына житкерәләр.

3.3. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасын эшләтеп жибәру турында каарны Татарстан Республикасы Балтач район башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет) житәкчесе тарафыннан кабул ителә.

КСЭОН куркыныч табигый күренешләр һәм техноген процесслар мониторингы системаларыннан автомат режимда яисә Балтач район

башкарма комитеты житәкчесе карары буенча автоматлаштырылган режимда эшли башлый.

3.4. Хәбәр итү hәм ашыгыч мәгълумат сигналларын тапшыру халыкка хәбәр итү муниципаль системасының автомат рәвештә, автоматлаштырылган рәвештә яисә кул белән эшләтү режимнарында гамәлгә ашырыла.

Халыкка хәбәр итү муниципаль системасын автомат рәвештә эшләү режимында эшләтеп жибәрү (жибәрү) куркыныч табигать күренешләре мониторингы системаларыннан hәм техноген процесслардан идарә сигналлары (командалар) алганнан соң, халыкка хәбәр итү системаларын эшләтеп жибәрү (жибәрү) өчен жаваплы дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләре катнашыннан башка алдан билгеләнгән программалар буенча башкарыла.

Автоматлаштырылган рәвештә эшләү режимында халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасын эшләтеп жибәрү (жибәрү), билгеләнгән сигналлар (командалар) hәм боерыклар кергәннән соң, халыкка хәбәр итү системаларын автоматлаштырылган режимда эшләтеп жибәрүгә (жибәрүгә) вәкаләтле дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләр тарафыннан эш урыннарыннан башкарыла.

Кул белән эшләтү режимында:

ТСЧС звеносы белән көндәлек идарә итү органнарының вәкаләтле дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләре хәбәр итүнең ахыргы чараларын эшләтеп жибәрүне (жибәрүне) алар урнашкан урыннардан гамәлгә ашыралар, шулай ук элемтә операторларына hәм (яки) массакуләм мәгълумат чаралары редакцияләренә Россия Федерациясе законнары нигезендә хәбәр итү hәм ашыгыч мәгълумат сигналларын тапшыру өчен гаризалар жибәрәләр;

кучмә объектларда көчле тавышлы чаралар, мобиЛЬ hәм күчереп йөртә торган хәбәр итү чаралары кулланыла.

Автомат рәвештә эшләү режимы КСЭОН өчен төп режим булып тора, шул ук вакытта әлеге системасын автоматлаштырылган режимда эшләве рөхсәт ителә.

Хәбәр итүнең муниципаль системасы эшчәнлегенең төп hәм өстенлекле режимы дип автоматлаштырылган режим санала.

3.5. Халыкка хәбәр итү hәм ашыгыч мәгълумат сигналлары тапшыру электр, электрон сиреналар hәм көчле акустик системалар чөлтәрләреннән 3 минутка кадәр «Игътибар!» дигән сигнал бирү юлы белән, алга таба элемтә чөлтәрләре, шул исәптән төле - радиотапшыру чөлтәрләре аша, радиотапшыру hәм телевизион тапшыру станцияләре аша тапшыру программаларын өзеп, 5 минуттан артмаган вакытта аудио - hәм (яки) аудиовизуаль хәбәрләр тапшыру рәвешендә башкарыла (кучмә

радиотелефон элемтәсе чөлтәре өчен - саннар, пробеллар һәм тыныш билгеләрен дә керте, рус алфавитының 134 символыннан артмаган күләмдә).

Хәбәр иту сигналлары һәм ашыгыч мәгълүмат турыдан-туры бәрдәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә дежур итүченең эш урыныннан тапшырыла.

Әлеге хәбәрләрне өч тапкыр кабатлау рөхсәт ителә (күчмә радиотелефон элемтәсе чөлтәрләре өчен хәбәрне тапшыруны кабатлау алдагы хәбәрне тапшырып бетергәннән соң кабатлана.

Типлаштырылган аудио- һәм аудиовизуаль, шулай ук халыкка факттагы һәм фаразлана торган гадәттән тыш хәлләр турында текстлы һәм график хәбәрләр ЕДДС белән берлектә ТСЧС звеноны белән идарә итүнен дайми эшләүче органы тарафыннан алдан ук әзерләнә.

3.6. Хәбәр иту һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын халыкка вакытында тапшыруны тәэмин иту өчен комплекслы рәвештә түбәндәгеләр файдаланырга мөмкин:

электр, электрон сирена һәм куэтле акустик системалар чөлтәрләре;

Уtkәргеч радиотапшырулар чөлтәрләре;

урам радиофикациясе чөлтәрләре;

кабельле телерадиотапшырулар чөлтәре;

эфир телерадиотапшырулары чөлтәрләре;

күчмә радиотелефон элемтәсе чөлтәрләре;

жирле телефон элемтәсе чөлтәрләре, хәбәр иту функциясе булган таксофоннар; элемтә операторлары һәм ведомство элемтәләре чөлтәрләре; шәхси радиочакыру системалары чөлтәрләре; «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәре; күчмә объектларда көчле тавышлы чараплар, мобиЛЬ һәм күчереп йөртә торган хәбәр иту чараплары.

3.7. Халыкка хәбәр итүнен муниципаль системасы кысаларында халыкка хәбәр итүне оештыру һәм хәбәр иту ысуулларын һәм вакытларын билгеләү турында сорауларны карау Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү һәм янгын куркынычсызлыгын тәэмин иту комиссиясе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.8. Хәбәр иту һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын тапшырганда, ТСЧС звеноның көндәлек идарәсе органнарының дежур (дежур-диспетчерлык) хезмәтләре, шулай ук элемтә операторлары, телерадиотапшырулар оешмалары һәм массакуләм мәгълүмат чараплары редакцияләренең эш тәртибе Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы норматив хокукий актлары белән билгеләнә.

3.9. Халыкка хәбәр итүнен муниципаль системасы элементлары булган Башкарма комитет, шулай ук ТСЧС звеноны белән идарә итүнен дайми эшләүче органнары, ЕДДС, элемтә операторлары һәм массакуләм

мәгълүмат чаралары редакцияләре хәбәр итү һәм ашыгыч мәгълүмат сигналларын рөхсәтсез тапшыруны булдырмау буенча оештыру-техник чаралар комплексын үткәрәләр.

4. Халыкка хәбәр итүнең муниципаль системасын әзерлек хәлендә тоту

4.1. Хәбәр итүнең муниципаль системасын һәм ашыгыч хәбәр итүнең комплекслы системасын дайми әзерлектә тотуны тәэммин итү Башкарма комитеты тарафыннан оештырыла һәм гамәлгә ашырыла.

4.2. Халыкка хәбәр итү системаларының дайми әзерлеге түбәндәгеләр нигезендә ирешелә:

халыкка хәбәр итү системаларын булдыру, дайми әзерлек хәлендә тоту һәм куллану өлкәсендә актуальләштерелгән норматив актлар булу;

халыкка хәбәр итү системасын эшләтеп жибәрү (жибәрү) өчен жаваплы дежур (дежур-диспетчер) персонал булу һәм аның һөнәри әзерлек дәрәжәсе;

хәбәр итүнең техник чараларын әзерлек хәлендә тоту өчен жавап бирүче техник хезмәт күрсәту персоналы булу һәм аның һөнәри әзерлек дәрәжәсе;

халыкка хәбәр итүнең техник чаралары булу, аларның төзек хәлдә булуы һәм халыкка хәбәр итү системасына проект-смета документларының туры килүе:

элемтә чөлтәрләренең элемтә операторлары әзерлеге;

халыкка хәбәр итү системаларының әзерлегенә дайми рәвештә тикшерүләр уздыру;

хәбәр итүнең техник чараларына вакытында эксплуатацион-техник хезмәт күрсәтү, төзек булмаганнарын ремонтлау һәм хезмәт күрсәткән файдалану (эксплуатация) ресурсларын алыстыру;

хәбәр итү чаралары резервлары булу, аларның Россия Федерациясе законнарына туры килүе һәм алардан файдалануга әзерлекне тәэммин итү;

халыкка хәбәр итү системаларын булдыру, шул исәптән вакытында камилләштерү буенча чаралар күрү.

4.3. Халыкка хәбәр итү системаларының әзерлеген контролльдә тоту максатында түбәндәге төрдәге тикшерүләр оештырыла һәм уздырыла:

халыкка хәбәр итүнең ахыргы чараларын эшләтеп жибәреп һәм тикшерү сигналларын һәм мәгълүматны халыкка житкереп, халыкка хәбәр итү системаларының әзерлеген комплекслы тикшерү;

халыкка хәбәр итүнең ахыргы чараларын эшләтеп жибәрмичә генә халыкка хәбәр итү системалары әзерлеген техник яктан тикшерүләр.

Халыкка хәбәр иту системаларының әзерлеген комплекслы тикшерү үткәргендә, хәбәр итүнең муниципаль системасы һәм КСЭОН тикшерелергә тиеш.

Хәбәр итүнең муниципаль системасы һәм КСЭОН әзерлеген комплекслы тикшерүләр елга ике тапкыр ТСЧС, звенолары белән дайми эшләүче идарә органы, ЕДДС вәкилләре, шулай ук элемтә операторлары вәкилләре составында уздырыла, шул ук вакытта халыкка хәбәр итүнең ахыргы чарапарын эшләтеп жибәрү һәм тикшерү сигналларын һәм мәгълүматны халыкка житкерү мартның һәм октябрьнең беренче чәршәмбесендә көндөз гамәлгә ашырыла.

Муниципаль районның гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлыгын тәэмин иту комиссиясе карары буенча муниципаль хәбәр иту системаларының һәм ашыгыч хәбәр итүнең комплекслы системасының әзерлегенә өстәмә комплекслы тикшерүләр үткәрелә ала.

Халыкка хәбәр иту муниципаль системасының әзерлеген комплекслы тикшерү нәтижәләре буенча акт рәсмиләштерелә, анда тикшерелгән мәсьәләләр, ачыкланган житешсезлекләр, аларны вакытында бетерү буенча тәкъдимнәр һәм Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгының һәм Россия Федерациясе Цифрлы үсеш, элемтә һәм массакүләм коммуникацияләр министрлыгының «Халыкка хәбәр иту системалары турында нигезләмәне раслау хакында» 2020 елның 31 июлендәге 578/365 номерлы боерыгы таләпләренә туры китереп билгеләнә торган халыкка хәбәр иту муниципаль системасының әзерлеген бәяләү чагыла, шулай ук халыкка хәбәр иту системасы паспорты аныклана.

Хәбәр итүнең муниципаль системасын һәм ашыгыч хәбәр итүнең комплекслы системасының эшкә әзерлеген техник яктан тикшерүләр ЕДДС дежурлары тарафыннан тәүлегенә бер тапкырдан да ким булмаган периодлык белән тикшерү сигналын һәм телдән «Техник тикшерү» дип хәбәр тапшыру юлы белән хәбәр итүнең ахыргы чарапарын эшләтмичә уздырыла.

Халыкка хәбәр иту системаларын рөхсәтсез эшләтеп жибәрүне булдырмау максатыннан, барлык тикшерүләрне үткәру алдыннан мәжбүри рәвештә оештыру-техник чарапар комплексы уздырыла.

4.4. Гадәттән тыш хәл зонасына эләккән, шул исәптән үзәкләштерелгән хәбәр итүнең автоматлаштырылган системалары булмаган территорияләрдәге кешеләрнең максималь санына хәбәр итүне тәэмин иту өчен, хәбәр итүнең техник чарапары (стационар һәм мобиЛЬ) резервы булдырыла.

Техник хәбәр итү чарапары номенклатурасы, резерв құләме, аны булдыру һәм қуллану тәртибе муниципаль районның (округның) башкарма комитеты тарафынан билгеләнә.

4.5. Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерү министрлығының һәм Россия Федерациясе Цифрлы үсеш, әлемтә һәм массакүләм коммуникацияләр министрлығының «Халыкка хәбәр итү системалары турында нигезләмәне раслау хакында» 2020 елның 31 июлендәге 578/365 номерлы боерыгы белән билгеләнгән халыкка хәбәр итү системаларына, шул исәптән халыкка ашыгыч хәбәр итүнең комплекслы системаларына карата таләпләр халыкка хәбәр итүнең системасының яңасын планлаштыру һәм төзү яисә гамәлдәге системасын камилләштерү барышында үтәлергә тиеш.

Халыкка хәбәр итүнең гамәлдәге системасын қулланылыштан чыгару әлеге халыкка хәбәр итү системасының техник чарапарының файдалану ресурсы тәмамлаганнан соң, аны модернизацияләү (реконструкцияләү) һәм халыкка хәбәр итүнең яңа системасын файдалануга тапшыру тәмамланганнан соң гамәлгә ашырыла.